

Ze srovnání sice plyne, že žáci ve speciálních školách dosáhli v každém z obou testů průměrné úspěšnosti o přibližně 6 procentních bodů nižší než sluchově postižení žáci v běžných školách, avšak toto zjištění odráží především rozdílnou míru postižení sluchu u žáků ve speciálních školách a žáků integrovaných v běžných školách. Ze zjištění proto nelze vyvozovat závěry týkající se kvality vzdělávání sluchově postižených žáků v jednotlivých typech škol.

Žáci se sluchovým postižením dosáhli v obou uvedených testech výběrového zjišťování ve srovnání s ostatními žáky srovnatelných výsledků – rozdíly jsou na hranici statistické chyby. Z hlediska průměrných úspěšností v jednotlivých předmětech výrazněji zaostali za ostatními žáky zapojenými do výběrového zjišťování v úlohách z chemie, mírně rovněž v úlohách ze zeměpisu. Naopak v dějepisných úlohách měli oproti žákům bez speciálních vzdělávacích potřeb výsledky mírně lepší. Podrobnější analýza výsledků však ukazuje, že mezi průměrnými úspěšnostmi v jednotlivých školách (bez ohledu na typ – běžná škola/speciální škola) jsou poměrně značné rozdíly, což může naznačovat, že některé školy nedokázaly v průběhu vzdělávací dráhy poskytovat svým žákům se sluchovým postižením dostatečně účinnou podporu tak, aby tito žáci mohli získat znalosti a dovednosti srovnatelné s ostatními žáky.

3 Závěry

Ze zjištění České školní inspekce vyplývá, že v zařazování dětí se sluchovým postižením a žáků se sluchovým postižením do škol v ČR je patrná významná disproporce. Zatímco děti se sluchovým postižením jsou vzdělávány v běžných třídách mateřských škol častěji než ostatní děti se SVP, sluchově postižení žáci základních škol jsou výrazně častěji vzděláváni ve školách zřízených dle § 16 odst. 9 ŠZ. Většina škol zřízených dle § 16 odst. 9 ŠZ, ve kterých jsou vzdělávány tyto děti a žáci, je však podle zřizovací listiny vytvořena pro děti a žáky s jiným než sluchovým postižením.

Pedagogové většiny škol reflektují specifické potřeby sluchově postižených dětí a žáků při jejich vzdělávání a volí vhodně metody, organizační formy a další aspekty vzdělávacího procesu, český znakový jazyk je však využíván v menší než adekvátní míře, a to jak z důvodu nedostatku kvalifikovaných odborníků (např. tlumočnicků), tak i proto, že významná část dětí a žáků se sluchovým postižením dokáže komunikovat jinými komunikačními prostředky.

Většina škol zřízených dle § 16 odst. 9 ŠZ realizuje nějakou formu podpory pro rodiny dětí a žáků se sluchovým postižením. Téměř všechny školy informují rodiče o vzdělávání dítěte/žáka a snaží se ve spolupráci s nimi dosahovat co nejlepších výsledků. Významný podíl škol pořádá setkávání „slyšících“ rodin s dítětem se sluchovým postižením a „neslyšících“ rodin, organizuje vzdělávací besedy a podobné akce pro rodiče.

Ze zjištění České školní inspekce rovněž vyplývá, že školy zřízené dle § 16 odst. 9 ŠZ, které vzdělávají děti a žáky se sluchovým postižením, dostatečně nesdílejí své zkušenosti, což brání vzájemnému inspirování a implementaci pozitivních příkladů z praxe jiných škol. Ředitelé by proto uvítali větší podporu vzájemného sdílení zkušeností, například v oblasti výuky jazyků (v takových aktivitách jim však nic nebrání, případně může tyto aktivity organizovat MŠMT, které řadu těchto škol zřizuje a metodicky vede, případně další zřizovatelé).

3.1

Vybraná pozitivní zjištění

- Interakce a komunikace mezi pedagogem a dětmi resp. žáky se sluchovým postižením v navštívených třídách byla většinou přirozená, plynulá a funkční.